

**Acatistul Sfinților mărturisitori Visarion, Sofronie și Oprea (al
doilea acatist)
(21 octombrie)**

Sfinții cuvioși mărturisitori ardeleni Visarion și Sofronie și Sfântul mucenic Oprea împreună cu Sfinții preoți mărturisitori Ioan din Galeș și Moise Măcinic din Sibiel (21 octombrie):

https://www.academia.edu/44451129/Sfin%C5%A3ii_cuvio%C5%9Fi_m%C4%83rturisitori_ardeleni_Visarion_%C5%9Fi_Sofronie_%C5%9Fi_Sf%C3%A2ntul_mucenic_Oprea_%C3%AEmpreun%C4%83_cu_Sfin%C5%A3ii_preo%C5%A3i_m%C4%83rturisitori_Ioan_din_Gale%C5%9F_%C5%9Fi_Moise_M%C4%83cinic_din_Sibiel_21_octombrie

<https://archive.org/details/sfintii-cuviosi-marturisitori-ardeleni-v>

<https://www.slideshare.net/steaemy1/sf-mart-transil>

Materiale despre Sfinții cuvioși mărturisitori ardeleni Visarion și Sofronie și Sfântul mucenic Oprea împreună cu Sfinții preoți mărturisitori Ioan din Galeș și Moise Măcinic din Sibiel:

[https://independent.academia.edu/emvstea/Sf.%20m%C4%83rt.%20ardeleni%20\(21.%20oct\)](https://independent.academia.edu/emvstea/Sf.%20m%C4%83rt.%20ardeleni%20(21.%20oct))

<https://archive.org/details/@steaemy?query=Sfin%C5%A3ii+cuvio%C5%9Fi+m%C4%83rturisitori+ardeleni+>

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=m%C4%83rturisitori+

&&&

prăznuire la 21 octombrie

Visarion, Sofronie și Oprea sunt Sfinții apărători ai Ortodoxiei în Ardeal. Stăpânirea habsburgică intenționa o introducere forțată a catolicismului, dar s-a lovit de o rezistență neclintită a credinței strămoșești autohtone. Au fost hărțuiri aprige uneori, până la jertfele mucenicești.

După obișnuitul început se zice:

Tropar (glas 1): Luptătorilor pentru Ortodoxie, ca niște îngerești trâmbițe ați înviorat în suflete îndrăznirea mărturisirii drepte credințe și, ca niște înțelepți propovăduitori, pe popor l-ați hrănit cu dreaptă și luminată învățătură. Mari au fost ostenele lucrării voastre, mare și osârdia propovăduirii, mare a fost și rodul luptei voastre drepte, pururea pomeniților ostași ai lui Hristos.

Troparul Învierii, al Născătoarei de Dumnezeu: „Gavriil zicând ție, Fecioară, «Bucură-te...” (glasul 1)

Doamne miluiește (de 3 ori)

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor.

Psalmul 50

- 1. Miluiește-mă, Dumnezeule, după mila Ta*
- 2. Și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea.*
- 3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește.*
- 4. Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea.*
- 5. Ție unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu.*
- 6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea.*
- 7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie.*
- 8. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai vârtos decât zăpada mă voi albi.*
- 9. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.*
- 10. Întoarce fața Ta de la păcatele mele și toate fărădelegile mele șterge-le.*

11. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele.

12. Nu mă lepăda de la fața Ta și Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.

13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește.

14. Învăța-voi pe cei fărădelege căile Tale și cei necredincioși la Tine se vor întoarce.

15. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.

16. Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta.

17. Că de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.

18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi.

19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului și să se zidească zidurile Ierusalimului.

20. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Apoi:

Condacul 1

Fericitorilor fii ai neamului și pământului românesc, moștenitorii curați ai credințe strămoșești, pe voi, care și mucenicește credincioșia v-ați arătat, după cuviință vă cinstim: **Bucurați-vă, fericitorilor fii ai Sfintei credințe strămoșești!**

Icosul 1

Nu au înțeles mulți că pământul și neamul românesc sunt totuna cu trupul în care sufletele și inimile noastre trăiesc, Biserica sfântă, ușa deschisă spre Cer, scara pe care coboară Însuși Dumnezeu și noi urcăm la El.

Bucurați-vă, sfinților născuți din trupul pământului românesc;

Bucurați-vă, moștenitorii Credinței strămoșești;

Bucurați-vă, cei crescuți din sămânța cea bună;

Bucurați-vă, cei însămânțați în pământul cel roditor;

Bucurați-vă, grâul curat din țarina lui Hristos;

Bucurați-vă, comorile cele dezgropate;

Bucurați-vă, mărgăritarele cele arătate;

Bucurați-vă, talanții înmulțiți;

Bucurați-vă, credincioșie de fii prea iubiți;

Bucurați-vă, ostășie de bărbăție sfântă;

Bucurați-vă, neînfricată virtute;

Bucurați-vă, fericitorilor fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 2-lea

Sfinte Visarioane cel cu dorul dumnezeiesc, Sfinte Sofronie cel blând, Sfinte Oprea cel iute și aprins, și încă mulți alții, credincioși adevărați, cu toții credința străbună ați apărat, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 2-lea

În Ardealul cuprins de străini, o „altă” credință se încerca să se aducă, pe care sufletul și inima românească nu o puteau primi, având sfințenia strămoșească pece-tluită pe veci:

Bucurați-vă, fiii vrednici ai neamului;
Bucurați-vă, fiilor credincioși ai sfințeniei moștenite;
Bucurați-vă, virtutea moșilor-strămoșilor;
Bucurați-vă, flori de pe mormintele străbunilor;
Bucurați-vă, pomi crescuți din osemintele străvechi;
Bucurați-vă, roade cu chipurile lor reînviata;
Bucurați-vă, semințe de țarină românească;
Bucurați-vă, și secerătorii cei ostenitori;
Bucurați-vă, și secerătorii ce aleg neghina;
Bucurați-vă, aleșii de la „răscrucile de vremi”;
Bucurați-vă, lucrătorii de taină ai lui Dumnezeu;
Bucurați-vă, fericitorilor fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 3-lea

Străina stăpânire prigoană aprigă a pornit împotriva credinței împământenite, și multe dureri peste tot a pricinuit, dar voi, sfinților, în nădejdea lui Hristos nu ați slăbit, cântând: *Aliluia!*

Icosul al 3-lea

Așa voi, Sfinților, Visarioane, Sofronie și Oprea și mulți alții, din tăcere ați ieșit la mărturisirea credinței străbune, de la un capăt la altul Țara colindând.
Bucurați-vă, mărturisitorii întregului Ardeal;
Bucurați-vă, neobosiți propovăduitori apostolești;
Bucurați-vă, că pe toți i-ați îndemnat la „credincioșie neabătută”;
Bucurați-vă, apărătorii Locașurilor sfinte;
Bucurați-vă, apărătorii Bisericilor străvechi;
Bucurați-vă, ocrotitorii tradițiilor sfințite;
Bucurați-vă, ocrotitorii obiceiurilor bune împământenite;
Bucurați-vă, port românesc în toate;
Bucurați-vă, port românesc, de la îmbrăcăminte și grai;
Bucurați-vă, frumusețea românească;

Bucurați-vă, podoaba strămoșească;

Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 4-lea

Ca și proorocii cei mari, Ilie, Ieremia și Ioan Botezătorul, și voi „grăitorii credinței străbune” v-ați făcut, cu înfricoșare și muștrare pentru toți care „uită” și se leapădă de dreapta credincioșie și de cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 4-lea

Ca și poporul evreu de demult, și poporul românesc prin voi a fost apărat de „mincinoasele vrăjmășii străine”, care credința de neam au vrut să o strice, și așa Sfinți apărători v-ați făcut.

Bucurați-vă, proorocie apostolească;

Bucurați-vă, noul chip de credincioșie creștină;

Bucurați-vă, că nu v-ați temut de stăpânirile rele;

Bucurați-vă, că pentru Hristos pe toate le-ați jertfit;

Bucurați-vă, că ați trecut prin toate primejdiile de moarte;

Bucurați-vă, că v-ați pus viața pentru turma lui Hristos;

Bucurați-vă, că ați strigat tare la „lupii răpitori”;

Bucurați-vă, că ați strigat să vă audă toți;

Bucurați-vă, că s-au înspăimântat cei vicleni;

Bucurați-vă, că au fugit de voi cei ucigași;

Bucurați-vă, că așa ați biruit „sălbăticiunea” cea ascunsă;

Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 5-lea

Poporul înfricoșat de stăpânirea străină nemiloasă avea nevoie de întărire și încurajarea voastră sfântă, și așa cu toții s-au strâns în nădejdea cea mare și cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 5-lea

Așa, voi sfinților, fiii cei viteji v-ați dovedit, următorii virtuților străbune, care pământul și neamul au apărat și le-au păstrat prin vitregiile vremurilor furtunoase.

Bucurați-vă, bărbăție de neam strămoșesc;

Bucurați-vă, cinstea străbună nepătată;

Bucurați-vă, vitejia străveche reînviată;

Bucurați-vă, zugravii icoanei pământene;

Bucurați-vă, zugravii icoanei strămoșești;

Bucurați-vă, zugravii icoanei sfințeniei românești;

Bucurați-vă, sânge de neam curat;

Bucurați-vă, fii de vrednici părinți;
Bucurați-vă, cei aleși tocmai la vremuri grele;
Bucurați-vă, cei aleși tocmai la încercările vrăjmașe;
Bucurați-vă, lauda și podoaba românească;
Bucurați-vă, fericîților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 6-lea

Nu înțelegeau străinii de ce cu atâta înverșunare se păstrează credința strămoșească, că nu înțelegeau adâncul de pământ și neam al inimii românești, cel din cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 6-lea

Taina firii de neam este mai tare decât toate, și în aceasta și voi sfinților v-ați arătat, și cu adevărat mărturisirea voastră a biruit toată înșelăciunea străină.

Bucurați-vă, dreapta credință;
Bucurați-vă, tăria din fața stăpânitorilor;
Bucurați-vă, neînfricarea în mărturisire;
Bucurați-vă, ostenelile cele binecuvântate;
Bucurați-vă, îndurările cele sfințite;
Bucurați-vă, necazurile cele biruitoare;
Bucurați-vă, suspinurile cele nădăjduitoare;
Bucurați-vă, lacrimile de rugăciune cutremurătoare;
Bucurați-vă, priviri peste prăpăstiile lumii;
Bucurați-vă, vederea adânc pătrunzătoare;
Bucurați-vă, sfinților cu darurile lui Dumnezeu;
Bucurați-vă, fericîților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 7-lea

Peste tot ați propovăduit, în osteneli și primejdii, ca dreapta credință strămoșească să nu fie distrusă de străini, și așa pe toți i-ați întărit să rămână neabătuți, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 7-lea

Prigoană grea s-a dezlănțuit, că furia vrăjmașă nemiloasă s-a dovedit, dar voi și cu mai multă dăruire de jertfă v-ați arătat, în păstrarea sfințeniei neclintite.
Bucurați-vă, puterea credincioșiei sfinte;
Bucurați-vă, taina virtuții;
Bucurați-vă, îndrăznirea nădejdi;
Bucurați-vă, neclintirea sfințeniei;
Bucurați-vă, piatra de temelie a casei;

Bucurați-vă, stânca pe care stă Biserica;
Bucurați-vă, apa ce udă neconținut pământul;
Bucurați-vă, izvorul ce nu seacă niciodată;
Bucurați-vă, semințele mereu semănate;
Bucurați-vă, răsadurile mereu crescute;
Bucurați-vă, rodirile nelipsite;
Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 8-lea

Bătuți și amenințați, închiși și chinuiți, cu bucurie mucenicească jertfire ați primit, ca lucrători de taină ai lui Hristos pentru lumea Sa în nevoi, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 8-lea

Este înspăimântătoare jertfirea mucenicească și mulți cu frică s-au ascuns, dar voi cu bărbăție și glas mare ați strigat mărturisirea cea sfântă, de se mirau muncitorii.
Bucurați-vă, bărbăție neîmpuținată;
Bucurați-vă, vitejie de credință;
Bucurați-vă, tărie de neam;
Bucurați-vă, taină de mucenicie;
Bucurați-vă, taină doar a jertfei;
Bucurați-vă, taină ce cuprinde deodată Cerul și Pământul;
Bucurați-vă, mucenicii cei fericiți;
Bucurați-vă, mucenicii cei binecuvântați;
Bucurați-vă, chip de prinos;
Bucurați-vă, chip de prescură pentru trupul lui Hristos;
Bucurați-vă, darurile aduse la Altarul dumnezeiesc;
Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 9-lea

Așa, Biserica străbună românească în voi a găsit pe apărătorii cei viteji și neclintiți, și așa temelie și stâlpi și ziduri în fața vrăjmașilor v-ați făcut, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 9-lea

Cu adevărat, străinii ca de niște ziduri tari s-au lovit și nu au mai putut trece să strice altarul prea sfânt al inimii străbune, în care este toată viața acestui pământ, trupul de taină și Biserică peste vremi.
Bucurați-vă, pământul cel sfințit;
Bucurați-vă, pietrele ce rămân după curgerea vremurilor;
Bucurați-vă, făcliile puse la înălțimi;

Bucurați-vă, luminile de pe mormintele părintești;
Bucurați-vă, lumânările ce ard la sărbători;
Bucurați-vă, lumânările din policandru Bisericii;
Bucurați-vă, lumânările din Sfântul altar;
Bucurați-vă, icoanele de la iconostasul eroilor;
Bucurați-vă, icoanele cu vopselele mucenicești;
Bucurați-vă, icoanele de închinare pentru urmași;
Bucurați-vă, pomelnic înscris pentru vecie;
Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 10-lea

Temniță grea și nespuse dureri ați îndurat, dar nu v-ați slăbit râvna și credincioșia, pentru care și noi vă luăm ca icoanele vii ale jertfei drepte credințe strămoșești, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 10-lea

Drum lung și greu până la Viena ați făcut, la stăpânirea împărătească dreptatea să găsiți, dar în zadar v-ați ostenit, că făgăduințele străine neîmplinite au rămas.
Bucurați-vă, dreptatea câștigată cu sânge;
Bucurați-vă, adevărul recunoscut după jertfire;
Bucurați-vă, sfințenia cea după moarte;
Bucurați-vă, inimile dragostei tăcute;
Bucurați-vă, inimile dragostei nearătate;
Bucurați-vă, suflete mai tari decât trupul;
Bucurați-vă, trupuri mai tari decât firea;
Bucurați-vă, firea mai tare decât carnea;
Bucurați-vă, pământ mai tare decât materia;
Bucurați-vă, materie sfințită de har;
Bucurați-vă, chipurile întregi de Om-chipul lui Dumnezeu;
Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 11-lea

Jertfele voastre ne sunt lumina de dreaptă credință, care mereu va arde în candelile icoanelor noastre strămoșești, în pomenirea neîncetată și cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 11-lea

Fericiților iubitori de Dumnezeu și de credința Sa neabătută, fericită este și pomenirea noastră, prin care vă rugăm să ne apărați și pe noi de amăgirile credințelor străine:
Bucurați-vă, sfinților de inimă românească;

Bucurați-vă, simțire de neam strămoșesc;
Bucurați-vă, lumina peste neguri de vremi;
Bucurați-vă, lumina din nopțile furtunoase;
Bucurați-vă, ocrotitorii în prigoniri;
Bucurați-vă, apărătorii de vrăjmașii văzuți și nevăzuți;
Bucurați-vă, sprijinirea în slăbiciuni;
Bucurați-vă, încurajarea în deznădejdi;
Bucurați-vă, șoaptele cele de taină;
Bucurați-vă, înțelepciunea din adânc;
Bucurați-vă, priceperea doar a sfînțeniei;
Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 12-lea

Ostenelile voastre s-au sfârșit și, în odihna cea veșnică de acum fiind, vă bucurați de biruința cea sfântă pe care ați lucrat-o pentru neamul și pământul strămoșesc, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 12-lea

Nu încetați, o, sfinților, să ne ajutați și pe noi în multe nevoi, că suntem încă prigonți de multe vrăjmașii ascunse, și așa să ne păstrăm credința cea dreaptă și osemintele sfinte ale acestui pământ să le păzim, ca adevărați fii și urmași.

Bucurați-vă, nume de icoane;
Bucurați-vă, nume de candelă veșnic aprinse;
Bucurați-vă, nume înscrise pentru veșnicie;
Bucurați-vă, pomenirea cea cu toți Sfinții români;
Bucurați-vă, făcliile sărbătorilor noastre;
Bucurați-vă, luminile de pe mormintele părintești;
Bucurați-vă, și ai Bisericii fii de cinste;
Bucurați-vă, aleșii Bisericii străbune;
Bucurați-vă, chipurile ce mereu se oglindesc din Cer;
Bucurați-vă, chipurile care mereu se arată pe pământ;
Bucurați-vă, chipurile Raiului viitor;
Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul al 13-lea (de trei ori)

O, fericiților mărturisitori ai credinței străbune, fii adevărați ai neamului și pământului, fiii Bisericii, însăși inima credincioșiei de adânc, primiți și cinstirea noastră, prin care și noi ajutorul cel sfânt să avem, în cântarea de: *Aliluia!*

Se citește apoi din nou:

Icosul 1

Nu au înțeles mulți că pământul și neamul românesc sunt totuna cu trupul în care sufletele și inimile noastre trăiesc, Biserica sfântă, ușa deschisă spre Cer, scara pe care coboară Însuși Dumnezeu și noi urcăm la El.

Bucurați-vă, sfinților născuți din trupul pământului românesc;

Bucurați-vă, moștenitorii Credinței strămoșești;

Bucurați-vă, cei crescuți din sămânța cea bună;

Bucurați-vă, cei însămânțați în pământul cel roditor;

Bucurați-vă, grâul curat din țarina lui Hristos;

Bucurați-vă, comorile cele dezgropate;

Bucurați-vă, mărgăritarele cele arătate;

Bucurați-vă, talanții înmulțiți;

Bucurați-vă, credincioșie de fii prea iubiți;

Bucurați-vă, ostășie de bărbăție sfântă;

Bucurați-vă, neînfricăta virtute;

Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!

Condacul 1

Fericiților fii ai neamului și pământului românesc, moștenitorii curați ai credințe strămoșești, pe voi, care și mucenicește credincioșia v-ați arătat, după cuviință vă cinstim: *Bucurați-vă, fericiților fii ai Sfintei credințe strămoșești!*

(Extras din cartea: Imnografie / Ieromonah Ghelasie Gheorghe. - București: Platytera, 2016)

Sinaxar - Pomenirea cuviosului mărturisitor Visarion

În această lună (octombrie), în ziua a douăzeci și una, pomenirea cuviosului mărturisitor Visarion.

Cuviosul părintele nostru Visarion, s-a născut în Bosnia, din părinți creștini ortodocși: Maxim și Maria, în anul mântuirii 1714 și a primit din Sfântul Botez numele de Nicolae. Tânăr, călătorind pe la multe locașuri de închinare, a poposit adesea la Locurile Sfinte. Acolo, la mănăstirea Sfântul Sava, de lângă Ierusalim, a îmbrăcat schima monahicească, pe când avea 18 ani, primind numele de Visarion. După un timp, a venit în Slovenia și s-a așezat la mănăstirea Pacra, unde pentru râvna sa către cele sfinte, s-a învrednicit de darul preoției.

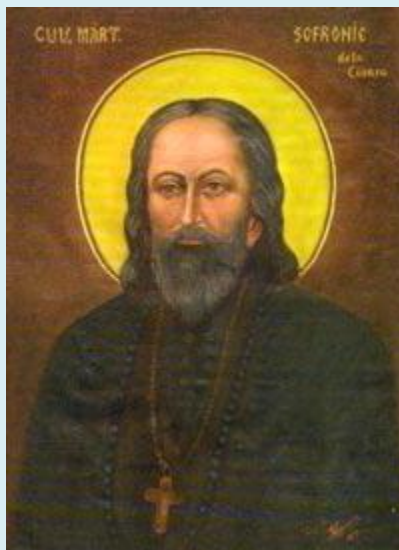
La trei ani după hirotonirea sa întru preot, cuviosul Visarion a mers din nou la Locurile Sfinte, ca să-și întărească și mai mult sufletul în dreapta credință a Bisericii Răsăritului. La puțină vreme după întoarcerea sa din această călătorie, a venit în Țara Ardealului, unde papistașii căutau prin silnicie să smulgă credința drept-măritoare din sufletele românilor ortodocși.

Nu glasul omenesc l-a chemat în Ardeal, ci însuși Ziditorul tuturor, ca să mântuiască din pierzare pe românii drept-credincioși. Pe unde trecea, el aprindea în sufletele credincioșilor râvna pentru credința cea adevărată. Trăia o viață de aspră înfrânare, hrănindu-se numai cu mâncare slabă de legume. Pentru chipul mult

îmbunătățit al vieții sale, drept-credincioșii români nu numai că-l ascultau și urmau povețele lui, dar cuprinși de o mare însuflețire duhovnicească, îi sărutau mâinile și picioarele cele sfinte.

În drum spre Sibiu a fost prins de stăpânirea catolică și târât la judecată. În fața celor care-l judecau, el a stat drept și fără frică, mărturisind că dreapta credință a Bisericii Răsăritului este singura adevărată și mântuitoare. Pentru aceea, el nu va înceta să arate uniților rătăcirea lor și să-i îndemne să se lase de ea. Pentru această mărturisire a drepte credințe, cuviosul Visarion a fost aruncat în fioroasa temniță din Kufstein, în creierul munților tirolezi, unde după suferințe grele departe de lume, dar aproape de Cel care împarte cununile vieții celor vrednici, s-a mutat către Domnul.

Sinaxar - Pomenirea cuviosului mărturisitor Sofronie

Tot în această zi, se face pomenirea cuviosului mărturisitor Sofronie.

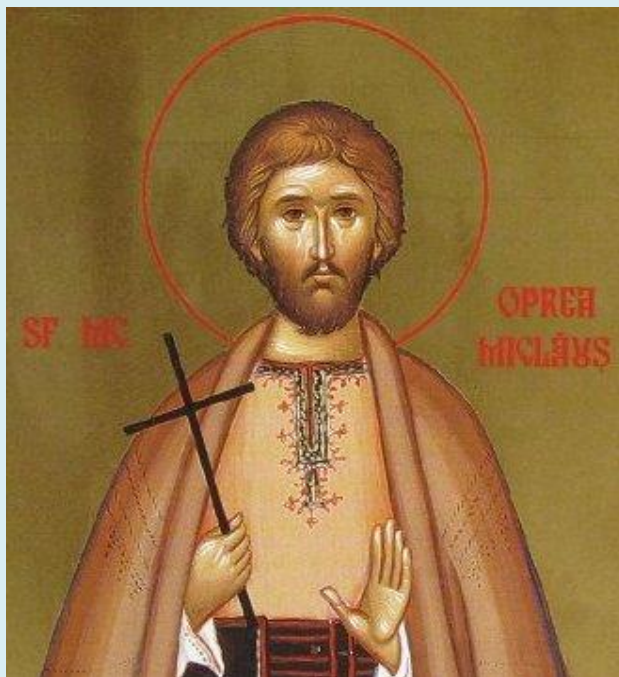
Cuviosul Sofronie se trăgea din familia Popovici de la Cioara Sebeșului. La botez i s-a dat numele de Stan, iar în călugărie numele de Sofronie. A sihăstrit multă vreme în Țara Românească, iar în anul 1756 s-a întors la Cioara, unde râvna sa pustnicească l-a mânat să-și facă un mic schit în mijlocul codrului și să țină acolo câțiva tineri la învățătură. Dar diavolul, care pururea caută să strice cele bune, l-a izgonit prin oameni răi din schitul său și l-a silit să plece în străine locuri.

După ce străbătu o mare parte din ținutul Sebeșului și al Albei, îndemnând, cu multă râvnă duhovnicească, pe credincioși să nu se depărteze de credința dreptmăritoare, a suferit grea prigoană din partea papistașilor, care l-au aruncat în temnița grea din Bobâlna. Dar Domnul, care a scăpat pe Petru din lanțuri, l-a slobozit și pe cuviosul Său Sofronie. Două luni a stat cuviosul în ținutul Zaran-dului și apoi s-a îndreptat spre Munții Apuseni, ca să facă din crestele lor cetate nebiruită dreptei credințe.

Neputându-l abate de la calea cea dreaptă, papistașii l-au prins din nou și l-au aruncat în temnița din Abrud. Dar Dumnezeu puterilor l-a izbăvit iarăși din temniță. De acum, credincioșii n-au mai vrut să-l părăsească, ci ca pe Domnul Hristos odinioară, îl însoțeau pururea câte 12 bărbați temători de Dumnezeu, ca niște apostoli înflăcărați.

În ziua a patrusprezecea a lunii februarie din anul 1761, cuviosul Sofronie a ținut "Marele sobor" din cetatea Bălgradului (Alba Iulia). *Cu cuvinte lipsite de meșteșug, dar pline de dulce mângâiere, a cerut la acel sobor, cuviosul Sofronie, în numele poporului român, vlădică pe seama drept-credincioșilor din Ardeal. Bunul Dumnezeu i-a ascultat glasul și a înmuiat inima stăpânitorilor care au îngăduit ca românii să aibă vlădică după rânduiala Bisericii Ortodoxe de Răsărit. Iar atunci când, cu voia lui Dumnezeu, a fost rânduit ca episcop ortodox al Ardealului Dionisie Novacovici, cuviosul Sofronie, socotindu-și împlinit lucrul său, a plecat la Sfânta mănăstire a Argeșului, unde s-a săvârșit în pace, mutându-se în locașurile cerești.*

Sinaxar - Pomenirea Sfântului mucenic Oprea

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Oprea.

Acest mărturisitor al drepte credințe s-a născut în Săliștea Sibiului, pe vremea împărătesei Maria Tereza (1740-1780). Era plugar și împreună cu soția și copiii lui, ducea o viață de bună cucernicie și plăcută lui Dumnezeu.

Pe vremea aceea, semeța împărăteasă multă silnicie făcea credincioșilor de sub stăpânirea ei, ca să-i rupă de la Legea Răsăritului și să-i plece unirii cu Roma. Le răpea bisericile, pe preoți îi izgonea, pe cei care nu se clătinau de la dreapta credință și nu se plecau Romei, îi lovea cu biruri și poveri și umplea temnițele cu ei.

În amărăciunea lor, românii se rugau fierbinte lui Dumnezeu să nu-i lase să piară cu totul. Și Dumnezeu și-a plecat urechea cu milă și a ridicat pe Oprea din Săliște, bărbat drept și inimos, să le fie apărător în cumplita lor primejdie.

Și evlaviosul Oprea porni cu încredere la luptă pentru apărarea drepte credințe. Mai întâi își întări sufletul cu post și rugăciune, cu binecuvântările preoților izgoniți de la Sfintele lor altare și cu bunele povețe de la bătrânii înțelepți. Apoi căută, prin munții și văile săliștene, gloatele drept-credincioșilor, pretutindeni îmbărbătând pe cei ce pătimeau, mângâind pe cei ce suspinau și sprijinind pe cei ce se clătinau.

Când se înfățișa înaintea căpeteniei de la cârma țării și-i ceru oprirea prigoanelor și sloboda mărturisire a dreptei credințe, căpetenia îl muștra ca pe un răzvrătit și-l amenința cu temnița și moartea, dacă nu se pleacă unirii cu Roma.

Văzând această neomenie, în toamna anului 1748, evlaviosul Oprea merse la Viena să se plângă împărătesei și să-i ceară libertate pentru Legea Răsăritului, arătând că unirea cu Roma s-a făcut atât de ascuns, încât nici preoții n-au știut ce este.

Împărăteasa, cu viclenie i-a spus că i-a ascultat plângerea, dar în ascuns a dat poruncă pentru și mai mari prigoane, iar Oprea să fie întemnițat de îndată ce va sosi în Ardeal. Prin vrerea lui Dumnezeu, aflând de această ticăloșie, evlaviosul Oprea a rămas în Banat ca cioban la oi. Dar, după puțin timp, înainte de Sfintele Paști din anul 1752, evlaviosul Oprea ne mai putând răbda suferințele drept-credincioșilor, merse iarăși la Viena și ceru împărătesei oprirea prigoanelor și încheia jalba: "sau vlădică de legea noastră sau drum slobod să plecăm din țară".

Împărăteasa porunci ca fericitul Oprea să fie prins și osândit la temniță pe viață în cetatea Kufstein din Tirol. Pe fericitul Oprea l-a așteptat vreme îndelungată soția sa Stana, stând la ușa bisericii, îmbrobodită în negru, plângând și cerând milă ca să-și poată crește copiii. Dar el n-a mai venit, împodobindu-se în temniță cu cununa nepieritoare a sfinților mucenici.

Rugăciune către Sfinții ierarhi Iorest și Sava ai Ardealului și Sfinții mărturisitori Visarion, Sofronie și Oprea ce s-a rostit la slujba canonizării

Cu inima smerită și cu grai de laudă cutezam a preamări astăzi pe Hristos, Cel ce v-a arătat pe voi, prea fericiți mărturisitori ai dreptei credințe, slava Bisericii noastre! Și început cinstirii voastre de obște făcând, ne plecăm genunchii cu umilință și negrăită dragoste și rugăciune înălțăm vouă, celor ce ați pus mai presus de toate cele vremelnice, credința cea dreptmăritoare; căci voi, o, bunilor ierarhi ai Ardealului, Iorest și Sava, trăitori ai smereniei călugărești și părtași ai darurilor cerești, ați îndurat chinuri de moarte pentru apărarea Legii noastre strămoșești și a poporului dreptcredincios; iar tu, cuvioase Visarioane, prealuminate, te-ai coborât ca un arhanghel cu glas de trâmbiță dumnezeiască în mijlocul credincioșilor, întărindu-i în dreapta credință și viața ta ți-ai dat pentru Hristos; și turma cea dreptcredincioasă din Ardeal pe căile mântuirii și îndrumând Biserica lui Hristos la biruință; iar tu, Oprea, cel prea osârduitor, iubind mai mult Legea neschimbată a lui Hristos decât pe ai tăi și decât însăși viața ta, sufletul ți-ai pus pentru dreapta credință.

De aceea, voi toți care ați odrăslit din coapsele Bisericii dreptslavitoare din Ardeal și care acum vă bucurați de slava mucenicilor și a mărturisitorilor lui Hristos, primiți rugăciunea noastră și mijlociți pentru noi înaintea Bunului și Milostivului Dumnezeu, Celui în Treime prea mărit. Ocrotiți, cu rugăciunile voastre, turma cea dreptslavitoare, care vă cinstește ca pe niște stâlpi neclintiți ai drepte credințe. Rugați-vă Domnului ca să întărească dragostea și unitatea de credință dintre frați, să reverse harul păcii în inima tuturor, să ferească turma dreptcredincioșilor de toată reaua întâmplare, ca într-un glas și într-un suflet să preamărim pe Cel ce este Dătătorul tuturor darurilor și Mântuitorul nostru. Priveghiați și vă rugați pentru noi, că izbăviți fiind, prin mijlocirile voastre, de cursele celui rău, să ducem lupta cea bună a mântuirii, în toate clipele vieții noastre și să fim neclătinați întru dreapta credință a moșilor și strămoșilor noștri.

Bucurându-vă de dumnezeiasca mărire întru care v-ați înălțat și rugându-ne vouă ca să fiți mijlocitori înaintea tronului Celui de sus, prea mărim pentru toate pe: Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, zicând: Slava Ție Dumnezeule, Cel mare și minunat întru sfinții Tăi. Amin!